

knyttede i saa stort Omfang, at en Orlov-givning for dem vilde medføre, at Afdelingen paa selve Valgdagen saa godt som opløstes. Orlovgivning kan altsaa ikke løse Spørgsmaalet, og der søges derfor i § 3 en Hjemmel til at ordne en Afstemning for dem efter de ved den vestindiske Afstemning gældende Principper.

Den næste Bestemmelse i Loven, jeg skal omtale, er den, der findes i § 2, og hvormed Meningerne i Folketinget allerede var noget delte.

§ 2, første Stykke, gaar ud paa, at Bestemmelsen i Loven om Landkommuner-nes Styrelse, som siger, at Amtraadets Samtykke skal udkræves, hvis Sogneraadet vil bevilge til Medhjælp for Sogneraadets Formand Beløb udover en vis Sum, hæves, for saa vidt angaar det kommunale Regnskabsaar 1917—18. Bestemmelsen gaar ud paa at sige til Sogneraadene: I kan uden højere Samtykke bevilge jeres Formand i dette Regnskabsaar den Sum til Medhjælp, som I finder passende. Ogsaa om denne Bestemmelse var der Enstemmighed i det andet høje Ting, derimod brast denne, da man naaede til andet Stykke i Paragraffen. I andet Stykke i Paragraffen foresloges det, at Statskassen skulde yde en Del af det saaledes overordentligt bevilgede Vederlag som Refusion til Kommunerne. Motiveringen herfor er den, at der i den Tid, hvori vi i Øjeblikket befinder os, af Statsmagten paalægges Sogneraadene og da særlig deres Formænd, Byrder udover det, som Kommunerne lægger paa dem, vedrørende den almindelige Lovgivning. De overordentlige Forhold medfører, at en Række Foranstaltninger, der ikke tager Sigte paa den enkelte Kommune, men paa det samlede Samfund, i høj Grad lægger Beslag paa Kommunernes Arbejdskraft, og for at ikke den Byrde, der saaledes lægges paa Kommunerne, ogsaa økonomisk skal hvile paa dem, mere end naturligt er, er det foreslaaet, at Statskassen skal yde et Tilskud, som ikke skal kunne overstige 25 Øre pr. Indbygger i Kommunen, og som for øvrigt defineres saaledes, at det er Hensigten at sikre, at det virkelig er en Del af det overordentlige Vederlag, der ydes, altsaa ikke en Del af det normale Vederlag, som Statskassen refunderer. Men paa den anden Side: Hvis en Kommune allerede tidligere har ydet et overordentligt Vederlag, skal den ikke være udelukket fra at faa sin Del af Refusionen, fordi den er kommet førend andre. Alt dette er nærmere defineret i andet Stykke. Ærede

Medlemmer, der har fulgt Forhandlingerne i det andet høje Ting, vil have set, at der med Hensyn til denne Afstemning var nogen Deling indenfor Partierne, ogsaa at et af Medlemmerne indenfor Venstre, som er Formand for de samvirkende Sogneraadeforeninger, tog Ordet for denne Bestemmelse. Men Stemningen var altsaa delt. Jeg maa meget holde paa, at det er fuldt berettiget, at Statskassen ved denne overordentlige Lejlighed træder til. Jeg tror, at Sogneraadene vil forstaa, at det er et overordentligt Tilskud, og at de ogsaa vil vurdere, at man fra Statsmagtens Side siger: Naar vi paa lægger jer særlige Arbejds-Byrder, er vi ogsaa villige til at yde jer et rimeligt Vederlag derfor.

Jeg kommer saa til de Bestemmelser, hvormed der har været mest Strid, idet ogsaa her Afstemningen fandt Sted efter rene Partigrænser, nemlig Bestemmelserne i Lovforslagets § 1. § 1 foreslaar midlertidigt at hæve de Fritagelsesgrunde, som Medlemmer af Sogneraadet og Sogneraadformænd kan paaberaabe sig, naar de en vis Tid har gjort Tjeneste som Medlem af Sogneraadet eller som Sogneraadformand. Motiveringen er denne: Sagen blev oprindelig rejst ved en Udtalelse af de samvirkende Sogneraadeforeningers Formand om, at det overordentlige Arbejde, som de sidste Aar har ligget paa Sogneraadene, let vil kunne medføre, at mange veltjente Medlemmer vil søge at skaffe sig Fritagelsesgrunde. Hvis Lovgivningen hæver den lovlige Fritagelsesgrund, vil de kunne bevares for et Arbejde, som det er naturligt at holde en vis Kontinuitet i under saa vanskelige Forhold som de nuværende. Lovgivningens almindelige Princip gør jo Stillingen som Sogneraad-medlem og som Sogneraadformand til et borgerligt Ombud, som man er pligtig til at modtage og udføre i en vis Tid, og Bestemmelsen i § 1 adskiller sig ikke i nogen Henseende fra dette Princip. Den giver kun en Udvidelse, en Ændring af den Tidsfrist, indenfor hvilken man kan frasisige sig Genvalg, og jeg skulde mene, at alle, der har Øje for Ønskeligheden i, at Arbejdet i de kommunale Raad gaar saa roligt som muligt, fortsættende i saa høj Grad som muligt det Arbejde, der i de sidste Aar er foretaget i Anledning af de overordentlige Forhold, ogsaa maatte kunne give deres Tilslutning hertil. Det er jo bekendt, at det Spørgsmaal har været rejst, om ikke det hensigtsmæssigste under de nuværende Forhold vilde være helt at udskyde de kommunale Valg for en Tid og